

УДК 351:330.1

*В. П. Якобчук,**к. е. н., професор, завідувач кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління, Житомирський національний агроекологічний університет, м. Житомир**С. В. Тищенко,**к. е. н., доцент, доцент кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління, Житомирський національний агроекологічний університет, м. Житомир**Н. С. Пугачова,**асистент кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління, Житомирський національний агроекологічний університет, м. Житомир*

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

V. Yakobchuk,

PhD, Professor, Head of the Department of Economic Theory, Intellectual Property and Public Administration
Zhytomyr National Agroecological University, Zhytomyr,

S. Tyshchenko,

PhD, docent, Associate Professor Department of Economic Theory, Intellectual Property and Public Administration
Zhytomyr National Agroecological University, Zhytomyr,

N. Pugachova,

Assistant Professor, Department of Economic Theory, Intellectual Property and Public Administration
Zhytomyr National Agroecological University, Zhytomyr

INNOVATIVE APPROACHES TO PUBLIC ADMINISTRATION IN THE CONTEXT OF SOCIETAL INTELLECTUALIZATION

Дослідження присвячено розробці теоретико-методологічних підходів, положень та рекомендацій щодо впровадження нових технологій в практику сучасного публічного управління в умовах посилення процесу інтелектуалізації суспільних відносин. Акцентовано увагу на застосуванні технології "блокчейн" як найбільш ефективної в умовах розвитку цифрової економіки, інформатизації, інтелектуалізації та зростання креативності механізмів прийняття управлінських рішень на державному, регіональному та муніципальному рівнях. Визначено посилення впливу сучасних технологій публічного управління на розвиток партисипації, тобто активізації діяльності громадянського суспільства та його творчих, креативних управлінських складових. Обґрунтовано необхідність комплексної оцінки ефективності публічного управління в контексті проведення адміністративних реформ та децентралізації. Доведено, що найбільшу результативність публічного управління в інтелектуальному суспільстві можна отримати при широкому впровадженні комплексу нових технологій оснований на інтелектуалізації суспільних процесів.

The research is devoted to the development of theoretical and methodological approaches, provisions and recommendations on the introduction of new technologies into the practice of modern public management in the context of strengthening the process of intellectualization of social relations. The emphasis is placed on the application of the "blockade" technology as the most effective in the conditions of the development of the digital economy, informatization, intellectualization and increasing the creativity of the mechanisms for making managerial decisions at the state, regional and municipal levels. The strengthening of the influence of modern technologies

of public administration on the development of participation, that is, the activation of civil society and its creative, creative managerial components, has been determined. The necessity of a comprehensive assessment of the effectiveness of public administration in the context of administrative reforms and decentralization is substantiated. It is proved that the greatest impact of public management in an intellectual society can be obtained with the wide introduction of a set of new technologies based on the intellectualization of social processes.

Ключові слова: інтелектуалізація, публічне управління, нові технології, "блокчейн", партисипація, децентралізація.

Key words: intellectualization, public administration, new technologies, "blockchain", participative, decentralization.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Управління є основою для забезпечення рівноваги в системі суспільно-економічних відносин, фактором стало-го розвитку, інструментом удосконалення діяльності людей, розвитку їх творчих здібностей та креативності мислення. Управління суспільством має багато різних особливостей в залежності від стадії цивілізаційного розвитку, рівня науково-технічного прогресу, ступеня зрілості технологій і інтелекту. В умовах швидких технологічних і інтелектуальних трансформацій управління суспільно необхідними технічними системами, управління державою суттєво починає відрізнятися від креативних факторів впливу на механізм публічного управління в муніципальному утворенні, від менеджменту в політичній партії тощо.

Принципові зміни ієрархічної організації владних структур і по вертикалі і по горизонталі в умовах проведення сучасних адміністративної реформи потребують активізації інноваційних можливостей та максимального використання інтелектуальних здібностей суспільства. Це пов'язано з високим рівнем розвитку процесу інформатизації суспільства, та необхідністю широкого використання інтелектуальних здібностей для обробки та продукування потоку управлінської інформації, викликано зростанням конкуренції на ринку надання публічних послуг та посиленням вимог до якості публічного продукту. Нові інноваційні підходи до публічного управління пов'язані з необхідністю удосконалення механізму управління оптимізацією використання ресурсних потенціалів як на макроекономічному так і мікроекономічному рівнях в напрямку покращення умов життєдіяльності та стимулювання суспільного прогресу.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблеми публічного управління та адміністрування на різних етапах суспільних трансформацій були проаналізовані в працях вітчизняних та зарубіжних вчених О.Ю. Амосова, Г.В. Атаманчука, І.О. Бабаєва, І.М. Ваховича, В.Є. Воротіна, З.В. Герасимчука, В.А. Голяна, А.Д. Діброви, С.Д. Дубенка, О.І. Дудки, О.М. Заскаліна, С.М. Кваши, М.Х. Корецького, Н.В. Дацій тощо. Водночас не вирішеними в цій сфері є проблеми пошуку найбільш ефективних і креативних технологій публічного управління в умовах інтелектуалізації суспільства, розробки нових механізмів прийняття управлінських рішень, що сприятиме впровадженню європейських практик і стандартів публічного управління в Україні.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою дослідження є теоретико-методологічне обґрунтування нових інноваційних підходів до формування

механізму сучасного публічного управління в контексті розвитку процесу інтелектуалізації суспільства та проведення адміністративних реформ.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Серед різних видів управління суспільним розвитком в умовах інтелектуалізації особливе місце займає соціальне управління. Воно може мати природний (безструктурний) характер наприклад, управління демографічною ситуацією, коли в роки суспільних потрясінь, революцій, криз народжуваність природно знижується, також це виникнення необхідних суспільству професій для задоволення нових потреб, приплив нових поселенців в муніципальне утворення, зникнення неперспективних сіл, тенденції інтеграції в міжнародне співтовариство. В цьому випадку соціальне управління здійснюється у формі саморегулювання, самоврядування державно організованого суспільства, територіального колективу, міжнародної спільноти. Тобто соціальне саморегулювання в умовах інтелектуалізації суспільних відносин стає все більш типовим явищем і витісняє структурне (1).

Інтелектуальне саморегулювання — це творче управління всередині колективу, що не відокремлене від нього. В тій чи іншій формі воно існує в будь-якому колективі в залежності від розвитку творчих інтелектуальних здібностей. Явища саморегулювання, природного самоврядування пов'язані в інтелектуальному суспільстві з широким використанням та впровадженням інститутів безпосередньої демократії.

Поряд з самоврядуванням в суспільстві є така управлінська діяльність, яка визначається зовнішніми екзогенними чинниками. Так держава як складова частина суспільства здійснює управлінські функції по відношенню до суспільства — всеосяжного колективу цієї країни; органи місцевого самоврядування реалізують повноваження по відношенню до муніципального утворення, територіального колективу певної місцевості; центральний комітет політичної партії здійснює управлінські функції по відношенню до її низових структур, управління кооперативу — по відношенню до його членів. Такі повноваження мають владний характер, тобто в основі суспільного управління лежить влада.

Соціальна влада, відокремлена від колективу, пов'язана з громадськими колективами, з громадськими інтересами колективу і його членів, а не з технічними навичками або професіоналізмом. Громадські колективи теж мають різний характер. Багато з них є різного роду добровільними об'єднаннями (партії, профспілки, виробничі кооперативи тощо). У них виникає своя громадська корпоративна влада. Вона реалізується і самим об'єднанням,

наприклад, на загальних зборах його членів, і створюваними ними органами (правліннями, комітетами), які відображають приватні інтереси своїх членів, наприклад, об'єднання акціонерів, які прагнуть отримати особистий прибуток в акціонерному товаристві, або об'єднання колекціонерів-філателістів.

Елементи публічного управління в громадському управлінні такого колективу мінімальні, але вони є і зростають по мірі його інтелектуалізації. Ознаки публічності максимальні в масових об'єднаннях, які переслідують суспільно значимі цілі політичного або соціально-економічного характеру це політичні партії, профспілки тощо. Влада, яка існує в них, має публічний корпоративний характер. Певною мірою публічна влада і громадське управління притаманні територіальним публічним колективам внаслідок їх особливої природи.

Публічна влада покликана діяти перш за все в інтересах колективу. На ділі це не завжди буває так: Її часто привласнюють і використовують в своїх інтересах сили, які домінують в цьому колективі економічно, політично, ідеологічно. У певних ситуаціях вона може перетворитися в особисту владу керівника, а носії публічних повноважень колективу можуть займати позиції, прямо протилежні інтересам колективу. Але і в тому випадку, коли публічна влада діє в цілому в інтересах колективу, у органів публічної влади, її кадрового складу, службовців, керівників громадських об'єднань є також власні інтереси. В кінцевому рахунку ці протиріччя вирішуються шляхом приведення публічної влади у відповідність до волі колективу.

Публічна влада відрізняється від приватної корпоративної влади, яка застосовується в непублічних колективах. Загальні соціальні інтереси і цілі породжують "загальні справи" соціального характеру, спільні громадські заходи. Органи і посадові особи, які створюються публічним колективом, покликані виражати, здійснювати і захищати його загальні, не приватні, а суспільні інтереси, на базі яких і складається публічний колектив.

Однак поряд із загальними інтересами члени публічного колективу мають власні особисті і групові інтереси. В результаті в колективі з'являються протиріччя. Ці протиріччя потрібно регулювати, погоджувати, нівелювати ті відмінності, які не є іманентно притаманними даному колективу, пом'якшувати і усувати протилежності, інакше колектив зникне. Ця обставина веде до необхідності створення в публічному колективі особливих органів публічної влади. Ці органи, відокремлюючись від колективу, мають право здійснювати від його імені публічний примус по відношенню до членів колективу і його угруповань. Його може здійснювати як сам колектив, так і створені ним органи, що в умовах інтелектуалізації суспільства набирає характеру творчості, нестандартності прийняття управлінських рішень і креативності їх реалізації.

Публічний примус в інтелектуальному суспільстві органічно покликаний в будь-якому випадку служити інтересам колективу, його збереженню, зміцненню. Однак у членів колективу, в тому числі у керівництва, є особисті і групові інтереси, які не завжди повністю збігаються, а частіше в чомусь не збігаються з інтересами колективу. Тому хоча публічний примус по ідеї служить для захисту спільних інтересів колективу, в тому числі коли застосовується для ліквідації суперечностей і придушення їх екстремістських носіїв, щоб зберегти колектив, ці органи нерідко застосовують примус і в цілях власних, навіть корисних інтересів, наприклад, для того щоб зміцнитися при владі. У зв'язку з чим, в інтелектуальному суспільстві можуть застосовуватись нові технології, наприклад, технологія "блокчейн", які дають можливість у значній мірі уникнути корумпованих дій в публічному управлінні.

Влада як явище притаманна будь-якому колективу, але за своєю природою в традиційному суспільстві вона статична, а процеси інтелектуалізації роблять механізм прийняття рішень динамічним і творчим. Застосування публічної влади в умовах трансформації суспільних відносин досягається найчастіше шляхом посилення елементу креативності в публічному управлінні в результаті інтелектуалізації процесу реалізації влади. Інтелектуальне управління в межах колективу виникає тоді, коли функція управління реалізується творчістю самого колективу, наприклад, сільським сходом у громадському муніципальному формуванні, або шляхом референдуму, що, по суті, є справжнім самоврядуванням, або, що буває набагато частіше, коли функція управління відокремлюється від колективу і колектив передає її органам і особам, виділеним колективом для здійснення владних функцій. Втім, останні можуть і самі привласнювати такі функції і часто привласнюють.

При реалізації функцій публічного управління виникають публічно-управлінські відносини, що передбачають наявність суб'єкта управління, наділеного повноваженнями і обов'язками з управління, та об'єкта управління. Суб'єкт управління являє собою активний початок управлінського процесу. Таким суб'єктом може бути сама держава, що діє від його імені, органи і посадові особи (парламент, президент, уряд), органи і посадові особи місцевого самоврядування (рада, мер), органи громадського об'єднання, якщо воно є публічним колективом або має елементи публічного колективу, наприклад Центральний комітет політичної партії, що встановлює порядок управлінських дій.

Об'єкт публічних управлінських відносин — це те, на що спрямовані дії суб'єкта. В кінцевому рахунку такі дії здійснюються з метою придбання або надання якихось матеріальних або духовних благ, їх обмеження, привласнення, відокремлення, відчуження, позбавлення права. Ці блага стосуються громадян, іноземців, осіб без громадянства, осіб з множинним громадянством, їх колективів, щодо реалізації їх інтересів. Свої об'єкти управління мають укази глави держави, президента або монарха, що поширюються на всіх осіб або певні групи людей, постанови уряду, рішення конституційного суду.

Діяльність з управління, застосування різних його способів в умовах інтелектуалізації суспільних відносин формують демократичний управлінський процес. Він починається з надходження ззовні інформації до органів публічного колективу, посадовим особам. Вони сприймають інформацію, відбирають, відстежують і частково оцінюють її. На цій основі регулюючі органи роблять остаточну оцінку інформації, приймають рішення і видають управлінські команди, які підтримують стабільність публічного колективу або, навпаки, змінюють його.

На етапі посилення процесу інтелектуалізації суспільства в управлінському процесі виникають проблеми які пов'язані зі збільшенням обсягів та ускладненням управлінської інформації, з активізацією надходження невірної інформації, неправильним її сприйняттям, некваліфікованою оцінкою, що приводить до прийняття невірних управлінських рішень, неправильно обраних або поданих команд. Тому в умовах ускладнення та трансформації управлінського процесу важливим є контроль за його розвитком у державі, в місцевому самоврядуванні, добровільних об'єднаннях.

Управлінський процес в умовах інтелектуалізації суспільства приводить до ускладнення відносин всіх ієрархічних рівнів, прямих і непрямих зв'язків. Вплив керуючого суб'єкта, органу, посадової особи на об'єкт — це встановлення прямих зв'язків з об'єктом. Такий вплив може бути по-

стійним, наприклад, підпорядкованість по службі, епізодичним або тимчасовим. Вплив може бути досить активним, навіть силовим, наприклад заходи державних органів щодо припинення страйку, визнаного судом незаконним, а може бути м'яким "управлінням диригента" або зовсім зовні непомітним. Для інтелектуального, творчого управління характерно саме останнє, не аврари і штурми, надзвичайні і екстерні заходи, а висококваліфікована, непомітна на перший погляд креативна управлінська робота завжди дає найкращий ефект. Звичайно, в надзвичайних ситуаціях необхідні і надзвичайні заходи, коли форми прямого управління різко змінюються. Однак застосовувати їх слід вкрай обережно, бо вони можуть зруйнувати управлінський механізм.

Об'єктом управлінського впливу, прямих зв'язків є не тільки зовнішній по відношенню до керуючої системи об'єкт, але і різні ланки самої керуючої системи, між якими встановлюються вертикальні зв'язки підпорядкованості, субординації, ієрархії. В останньому випадку вони зводяться до координації, взаємодії, взаємодопомоги для здійснення єдиних цілей державного або муніципального управління.

Вплив суб'єкта, органу, посадової особи на об'єкт управління породжує зворотні зв'язки, які встановлює об'єкт із суб'єктом. До суб'єкта управління надходить інформація про поведінку об'єкта, про виконання, або невиконання управлінських "команд". Вона збирається в рецепторах керуючої системи. Такими рецепторами в умовах інтелектуалізації суспільних зв'язків можуть виступати органи або посадові особи, які безпосередньо здійснюють управління, так звані креативно-аналітичні центри.

Система креативно-аналітичних центрів здатна продукувати, узагальнювати, обробляти найбільш складну і суперечливу інформацію. В традиційній економіці при збої незалежно від того, відбуваються вони в сфері прямих або зворотних зв'язків, інформація має стрибкоподібний, нерівний характер, спостерігаються її спотворення. В рецепторах інтелектуального управління відбувається творчий, креативний, нестандартний відбір і перетворення інформації, відділення істотного від несуттєвого, узагальнення матеріалу для висновків, який робить керуючий суб'єкт.

В умовах інтелектуалізації суспільних відносин управлінський вплив виявився результативним, навіть якщо об'єкт не змінив своєї поведінки або надає прямий опір суб'єкту управління, в останньому випадку на основі висновків, зроблених з отриманої інформації, колективу потрібно творчо розробити механізм прийняття нового рішення, встановити креативні прямі зв'язки іншого роду. Рішення можуть бути різними, наприклад, припинити дію взагалі, використовувати інші методи впливу, але в будь-якому випадку вони модифікують, змінюють і прямі, і зворотні зв'язки.

Нова інформація про поведінку об'єкта управління знову оцінюється керуючою системою, починається новий цикл. Оскільки певний вплив практично існує завжди, якщо має місце управлінський процес, то прямі і зворотні зв'язки носять постійний циклічний характер, змінюються лише їх зміст і форма в залежності від ситуації. Дослідження процесів управління на основі вивчення прямих і зворотних зв'язків з широким використанням інформаційних методів отримало в західній літературі назву "введення (інформація) — висновок (рішення)". В системі публічного управління нового покоління, яку ми пропонуємо, широко можуть застосовуватись нові технології. Так, на нашу думку, при використанні технології "блокчейн", відбувається абсолютна децентралізація прийняття управлінських рішень в результаті використання достовірної, прозорої, об'єктивної інформації. Автоматизуються способи вираження зворотних зв'язків, які можуть бути активними і пасивними.

Технологія "блокчейн" урізноманітнює та програмує всю систему прямих і обернених зв'язків: наприклад, підтримка або відхилення на референдумі проекту закону, демонстрація протесту, відмова виборців голосувати на виборах за кандидатуру колишнього або пропонованого губернатора, критика дій уряду у пресі. Нова технологія публічного управління на основі використання системи "блокчейн" — це найбільш результативний спосіб активізації зворотних зв'язків в процесі управління. Він націлений на максимальну партиципацію — добровільну участь населення в урядових проектах і заходах місцевого самоврядування.

Таким чином, нові технології публічного управління прямими і оберненими зв'язками в різних сферах і галузях становлять особливу цінність для визначення якості механізму управління, надання публічних послуг і створення публічного продукту в контексті інтелектуалізації суспільства. В новій системі публічного управління саме від об'єкта надходить повна інформація про правильне розуміння і виконання "команд" або дані, які свідчать про недоліки в системі управління. На відміну від нових управлінських технологій в традиційному механізмі управління керований об'єкт не тільки неправильно розуміє "команди", наприклад, через недостатню кваліфікацію кадрів, а й спотворює зворотні зв'язки, посилає керуючому суб'єкту неправдиву інформацію, найчастіше це пов'язано з приховуванням недоліків у роботі.

Недоліки можуть не проявлятися тривалий час і при ускладненні ситуації призвести до кризи управління, що супроводжується ліквідацією установ, масовим звільненням посадових осіб, притягненням їх до відповідальності, в тому числі кримінальної. Тому важливе значення має постійний електронний контроль у системі "блокчейн" керуючого суб'єкта за об'єктивністю і точністю даних у процесі обернених зв'язків.

У системі управління найважливіше значення мають його цілі. Є конкретні цілі, наприклад, організуюча діяльність по ремонту місцевої дороги, а є цілі глобального порядку, які повинні узгоджуватися з загальнолюдськими цінностями, це свобода, демократія, соціальна справедливість тощо. Цілі мають бути реальними та здійсненними. Найважливіше значення має використання нових управлінських технологій в умовах інтелектуалізації суспільних відносин, що забезпечують обґрунтованість та креативність прийняття управлінського рішення. У такому рішенні потрібно максимально врахувати всі обставини, що мають як пряме, так і непряме значення для розв'язання управлінських завдань. Для досягнення успіху велику роль відіграє стабільність та результативність управління на основі широкого використання цифрових технологій та інтелекту.

Саме використання технології "блокчейн" дасть можливість заздалегідь прорахувати ефективність управління: досягнення найкращих результатів в найкоротші строки з найменшими витратами матеріальних та інтелектуальних ресурсів та управлінської енергії. При використанні нових технологій оцінка ефективності інтелектуального управління повинна здійснюватись не тільки за допомогою виключно кількісних показників, потрібно враховувати, що вагомою стороною управління є якість: занадто багато управління (надлишок управління) так само погано, як і його недостатність (мало управління). Сучасна система публічного управління в умовах інтелектуалізації суспільства повинна бути орієнтована на якісні критерії оцінки результативності управлінської праці.

Найважливішою матеріальною базою управління є ресурси управління, це наявність відповідних органів, кадрів, фінансових можливостей, управлінської техніки. Вони різні в державному муніципальному управлінні, в пуб-

лічному управлінні в громадському об'єднанні, в публічному управлінні міжнародними відносинами. Вирішуючи ту чи іншу управлінську задачу в інтелектуальному суспільстві, важливо оцінити попередню наявність ресурсів, в тому числі не тільки матеріальних, а й духовних і інтелектуальних. Управлінське завдання має бути вирішене з врахуванням фактору часу, в іншому випадку може виявитися, що рішення запізнилося і просто більше не потрібне. Фактор часу в умовах прискорення процесів інформатизації та інтелектуалізації всіх сторін життя відіграє, в механізмі прийняття управлінських рішень на всіх рівнях, виключно важливе значення.

Публічне управління в інтелектуальному суспільстві набуває характеру повної демократії і не обмежується виключно діяльністю його органів і посадових осіб. Воно здійснюється і за широкою участю, нерідко вирішальною, інститутів безпосередньої демократії та громадянського суспільства. До їх числа належать вибори, коли громадяни вирішують, яка партія буде формувати уряд в парламентарній монархії Великобританії або в парламентській республіці Німеччини, хто займе вищий державний пост, наприклад, пост президента в Україні. Участь громадян в управлінні здійснюється в деяких країнах шляхом відкликання депутатів, голів муніципальних утворень виборцями. Шляхом голосування на референдумі громадяни можуть прийняти конституцію чи інший закон.

В умовах децентралізації влади та активізації процесів інтелектуалізації суспільства все в більшій ступені будуть застосовуватись народні обговорення важливих питань державного управління. У дрібних муніципальних утвореннях для вирішення місцевих питань використовуються сільські сходи, в політичних та інших об'єднаннях скликаються з'їзди, проводяться загальні збори членів низових організацій, які приймають управлінські рішення. В Японії кожен громадянин за невелику плату (в 2—3 дол. США) має право отримати копію будь-якого управлінського акту, включаючи рішення уряду, якщо акт не має секретного характеру. Існує безліч інших форм. Масова демонстрація з вимогами до уряду, вимоги, висунуті на сільському сході, просте звернення громадянина до органу державної влади або місцевого самоврядування можуть стати формою безпосередньої участі в управлінні. Таким чином, використання нових управлінських технологій на основі застосування системи "блокчейн" дасть можливість оптимізувати управлінські витрати, забезпечить повну прозорість процесу виборів, голосування, скасує можливість корупційних дій, зловживань, покращить якість надання управлінських послуг, активізує інтелектуальний ресурс суспільства.

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ЦЬОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, сьогодні інтелектуальне громадське управління — це процес усвідомленого креативного впливу суб'єкта на об'єкт із творчо сформульованою суспільною значущою метою, яке підтримує або змінює положення, поведінку, властивості об'єкта і його зв'язки з суб'єктом в громадському колективі. Використовуючи нові технології в публічному управлінні потрібно враховувати, що суспільство, різні колективи в інтелектуальному середовищі управляються як структурним, так і безструктурним способами (в цілому це структурно-безструктурне управління). Органи, створені колективами, їх посадові особи задають управлінню структурність, але крім них в інтелектуальному суспільстві, в креативних колективах все більше починають діяти безструктурні чинники економічного, соціального, ідеологічного порядку, які здійснюють суттєвий вплив на механізм публічного управління.

Сучасна практика повинна виходити з того, що при структурному управлінні інформація, управлінські акти поширюються адміністративним шляхом по спеціальним каналам до визначеного об'єкту. При безструктурному креативному управлінні інформація поширюється вільно по творчим лідерським ланцюжкам і впливає на керуючого знизу. В умовах інтелектуальних трансформацій ряд процесів управління в суспільстві набувають все більше безструктурного характеру, наприклад, рух робочої сили та інтелекту, вибір престижних професій, креативне виховання підростаючого покоління тощо.

Література:

1. Атаманчук В.Г. Теория государственного управления. — М.: Омега-Л, 2004.
2. Василенко И.А. Государственное и муниципальное управление. — М.: Гардарики, 2006.
3. Гордієнко Л.Ю. Адміністративний менеджмент: навч. посібн. / Л.Ю. Гордієнко, Л.Г. Шемаєва. — Х.: Вид. ХНЕУ, 2006. — 212 с.
4. Дзюндзюк В.Б. Эффективность деятельности публичных организаций: монография / В.Б. Дзюндзюк. — Х.: Вид-во ХарPI УАДУ Магістр, 2003. — 236 с.
5. Державне управління: навч. посібн. / А. Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Расіна та ін.; за ред. А.Ф. Мельник. — К.: Знання-Прес, 2003. — 343 с.
6. Концепція реформування публічної адміністрації в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.pravo.org.ua/files/administr/Konceptsiya_reform_pabl_admin_2.doc
7. Публічне управління та адміністрування: навч. посіб. / [О.В. Скидан, В.П. Якобчук, Н.В. Даций та ін.]; за заг. ред. О.В. Скидана. — Житомир: ЖНАЕУ, 2017. — 705 с.
8. 20 областей применения Блокчейн вне финансовых сервисов, ч. 1 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://geektimes.ru/company/wirex/blog/281140/>

References:

1. Atamanchuk, V. G. (2004), *Teoriya gosudarstvennogo upravlenija* [Theory of public administration], Omega-L, Moskva, Rossija.
2. Vasilenko, I. A. (2006), *Gosudarstvennoe i municipal'noe upravlenie* [State and municipal administration], Gardariki, Moskva, Rossija.
3. Hordiienko, L. Yu. and Shemaieva, L. H. (2006), *Administrativnyj menedzhment* [Administrative management], KhNEU, Kharkiv, Ukraina.
4. Dziundziuk, V. B. (2003), *Efektivnist' diial'nosti publicnykh orhanizatsij* [Effectiveness of public organizations], KharPI UADU Mahistr, Kharkiv, Ukraina.
5. Mel'nyk, A. F. Obolens'kyj, O. Yu. and Rasina, A. Yu. (2003), *Derzhavne upravlinnia* [Governance], Znannia-Pris, Kyiv, Ukraine.
6. Centre of Policy and Legal Reform (2017), "Concept of public administration reform in Ukraine", available at: http://www.pravo.org.ua/files/administr/Konceptsiya_reform_pabl_admin_2.doc (Accessed 21 February 2018).
7. Skydan, O. V. Yakobchuk, V. P. Datsij, N. V. and in. (2017), *Publichne upravlinnia ta administruvannia* [Public management and governance], ZhNAEU, Zhytomyr, Ukraina.
8. MEDICI Global (2018), "21 Areas of Blockchain Application Beyond Financial Services", available at: <https://geektimes.ru/company/wirex/blog/281140/> (Accessed 21 February 2018).

Стаття надійшла до редакції 24.02.2018 р.